

Predmet C-462/19**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

13. lipnja 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (Španjolska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

12. lipnja 2019.

Zainteresirana stranka u svojstvu oštećenika:

Asociación Estatal de Empresas Operadoras Portuarias
(ASOPOINT)

Tuženik:**Predmet glavnog postupka**

Predmet glavnog postupka izricanje je sankcije potpisnicima IV. Sporazuma kojim se uređuju radni odnosi u sektoru lučkog utovara i istovara (u daljnjem tekstu: IV. Okvirni sporazum o lučkom utovaru i istovaru) jer se smatra da su odredbe o preuzimanju radnika protivne tržišnom natjecanju.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Predmet zahtjeva za prethodnu odluku jest usklađenost nacionalnog propisa o preuzimanju lučkih radnika s člankom 101. UFEU-a. Pravnu osnovu čini članak 267. UFEU-a.

Prethodna pitanja

– Treba li članak 101. UFEU-a tumačiti na način da se smatraju zabranjenima sporazumi između radnika i predstavnika radnika, čak i takozvani kolektivni ugovori, ako preuzimanje radnika povezanih sa Sociedad Anónima de Gestión de Estibadores Portuarios (Dioničko društvo za upravljanje lučkim radnicima,

Španjolska; u daljnjem tekstu: SAGEP) i način na koji se navedeno preuzimanje provodi određuju poduzeća koja su se odvojila od tog društva?

– U slučaju potvrdnog odgovora na prethodno pitanje, treba li članak 101. UFEU-a tumačiti na način da mu se protive odredbe nacionalnog prava, poput odredbi Real Decreto-leya 9/2019 (Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 9/2019), u mjeri u kojoj se na njima temelje kolektivni ugovori kojima se nalaže određeni oblik preuzimanja radnika koji nadilazi pitanja tržišta rada i dovodi do usklađivanja trgovačkih uvjeta?

– U slučaju da se smatra da su navedene zakonske odredbe protivne pravu Unije, treba li sudsku praksu ovog suda o nadređenosti prava EU-a i njezinim posljedicama, sadržanim, među ostalim, u presudama Simmenthal i Fratelli Costanzo, tumačiti na način da se njome obvezuje javnopravno tijelo, poput Comisión Nacional de los Mercados y de la Competencia (Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje, Španjolska), da ne primijeni odredbe nacionalnog prava koje su protivne članku 101. UFEU-a?

– U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, treba li članak 101. UFEU-a i Uredbu Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o EZ-u, te obvezu osiguranja učinkovitosti pravnih pravila EU-a, tumačiti na način da se njima od upravnog tijela kao što je Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje zahtijeva izricanje novčanih kazni i periodičnih penala subjektima koji postupaju na opisan način?

Navedene odredbe prava Unije

Članak 101. UFEU-a;

Presuda od 15. prosinca 1976., Simmenthal Spa/Ministero delle finanze (35/76, EU:C:1976:180);

Presuda od 22. lipnja 1989., Fratelli Costanzo/Comune di Milano (103/88, EU:C:1989:256, t. 28. do 33.);

Presuda od 16. srpnja 1992., Dirección General de Defensa de la Competencia/Asociación Española de Banca Privada i dr. (C-67/91, EU:C:1992:330). Mišljenje nezavisnog odvjetnika F. G. Jacobsa od 10. lipnja 1992. (C-67/91, EU:C: 1992:256);

Presuda od 30. ožujka 1993., Corbiau/Administration des contributions (C-24/92, ECLI:EU:C:1993:118, t. 15.);

Presuda od 21. rujna 1999., Albany (C-67/96, EU:C:1999:430);

Presuda od 9. rujna 2003., CIF (C-198/01, EU:C:2003:430);

Presuda od 31. svibnja 2005., Syfait i dr. (C-53/03, EU:C:2005:333);

Presuda od 19. rujna 2006., Wilson (C-506/04, EU:C:2006:587, t. 49. i 51. do 53.);

Presuda od 12. siječnja 2010., Petersen (C-341/08, EU:C:2010:4, t. 80.);

Presuda od 17. srpnja 2014., Torresi (C-58/13 i C-59/13, EU:C:2014:2088, t. 22.);

Presuda od 9. listopada 2014., TDC (C-222/13, EU:C:2014:2265, t. 30. do 32.);

Presuda od 11. prosinca 2014., Komisija/Španjolska (C-576/13, EU:C:2014:2430);

Presuda od 6. listopada 2015., Consorci Sanitari del Maresme (C-203/14, EU:C:2015:664, t. 17. i 19.);

Presuda od 22. listopada 2015., EasyPay i Finance Engineering (C-185/14, EU:C:2015:716, t. 37.);

Presuda od 14. rujna 2017., The Trustees of the BT Pension Scheme (C-628/15, EU:C:2017:687, t. 54.);

Presuda od 20. rujna 2018., Montte (C-546/16, EU:C:2018:752, t. 23. i 24.);

Presuda Suda EFTA-e od 19. travnja 2016. (predmet E 14/15, Holship Norge AS protiv Norsk Transportarbeiderforbund, t. 41. i 52.).

Navedene odredbe nacionalnog prava

Članak 1. stavak 1., članak 2. stavak 2., članak 2. stavak 5. točka (f), članak 25. stavak 2., članak 29. stavak 2., članak 23. i članak 36. stavak 2. Leya 3/2013, de 4 de junio, de creación de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (Zakon 3/2013 o osnivanju Nacionalne komisije za tržišta i tržišno natjecanje od 4. lipnja 2013.);

Članci 1. i 4. Leya 15/2007, de 3 de julio, de Defensa de la Competencia (Zakon 15/2007 o zaštiti tržišnog natjecanja od 3. srpnja; u daljnjem tekstu: LDC);

Članak 2. stavci 1. i 2., prva i druga prijelazna odredba te prva dodatna odredba Real Decreto-leya 8/2017, de 12 de mayo, por el que se modifica el régimen de los trabajadores para la prestación del servicio portuario de manipulación de mercancías dando cumplimiento a la Sentencia del Tribunal de Justicia de la Unión Europea de 11 de diciembre de 2014, recaída en el Asunto C-576/13 (procedimiento de infracción 2009/4052) (Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 8/2017 od 12. svibnja o izmjeni sustava za upravljanje radnicima za pružanje usluge utovara i istovara robe u skladu s presudom Suda Europske unije

od 11. prosinca 2014. koja je donesena u predmetu C-576/13) (postupak zbog povrede br. 2009/4052) (BOE br. 114 od 13. svibnja 2017., str. 39641.);

Članak 4. Real Decreto-leya 9/2019, de 29 de marzo, que modifica la ley 14/1994, de 1 de junio, por la que se regulan las empresas de trabajo temporal, para su adaptación a la actividad de la estiba portuaria y se concluye la adaptación legal del régimen de los trabajadores para la prestación del servicio portuario (Kraljevska uredba sa zakonskom snagom 9/2019 od 29. ožujka o izmjeni Zakona 14/1994 od 1. lipnja kojim se uređuju poduzeća za privremeno zapošljavanje, radi njihove prilagodbe lučkim djelatnostima, i o prilagodbi sustava za upravljanje radnicima koji pružaju lučke usluge) (BOE br. 77 od 30. ožujka 2019., str. 328361.).

Sažet prikaz činjeničnog stanja i glavnog postupka

- 1 Sustav utovara i istovara u Španjolskoj godinama je obilježen time da se ta djelatnost isključivo povjerava lučkim radnicima društava za upravljanje, u njihovim različitim oblicima (Estatul de Estiba y Desestiba (Državno društvo za utovar i istovar (SEED)), Agrupación Portuaria de Interés Económico (Lučko gospodarsko interesno udruženje (APIE)), SAGEP).
- 2 Bit tog sustava temeljila se na isključivom povjeravanju djelatnosti, koje je podrazumijevalo u teoriji prioritarno i *de facto* isključivo zapošljavanje radnika povezanih s društvima za upravljanje. Taj je sustav pretpostavljao da ta društva za upravljanje, čiji su dioničari morala biti poduzeća za lučki utovar i istovar, nužno trebaju posredovati u preuzimanju radnika.
- 3 Sustav je bio na snazi do izvršenja presude Komisija/Španjolska (C-576/13), u kojoj je Sud presudio da je slobodi poslovnog nastana priznatoj u članku 49. UFEU-a protivan sustav kojim se uređuje upravljanje radnicima za pružanje usluga utovara i istovara robe u Španjolskoj, s obzirom na to da je taj sustav obvezivao poduzeća drugih država članica da se upišu u SAGEP i da zaposle najprije one radnike koje to društvo stavlja na raspolaganje, od kojih minimalan broj radnika na neodređeno vrijeme.
- 4 Kako bi se postupilo u skladu s tom presudom, donesena je Kraljevska uredba sa zakonskom snagom iz 2017. Tim je aktom utvrđena sloboda zapošljavanja lučkih radnika za pružanje usluge utovara i istovara robe s dva aspekta: s jedne strane, utvrđeno je načelo potpune slobode pri zapošljavanju radnika za pružanje usluge utovara i istovara robe kako bi se zaustavilo povjeravanje djelatnosti radnicima povezanim sa SAGEP-om i, s druge strane, poduzeća za lučki utovar i istovar više nisu morala sudjelovati u dioničkom kapitalu SAGEP-a.
- 5 U prvoj prijelaznoj odredbi Kraljevske uredbе sa zakonskom snagom iz 2017. utvrđeno je prijelazno razdoblje od tri godine (do 14. svibnja 2020.) za postupnu prilagodbu SAGEP-a novom pravnom okviru.

- 6 Tako su dioničari SAGEP-a mogli do 14. studenoga 2017. odabrati hoće li nastaviti djelovati u tom društvu ili će se pojedinačno odvojiti od njega prodajom svojih dionica preostalim dioničarima koji odluče ostati, pri čemu su potonji dioničari mogli dogovoriti novu raspodjelu dioničkog kapitala i prihvatiti nove dioničare. Da nijedan dioničar nije odlučio ostati u SAGEP-u, on bi prestalo postojati. Osim toga, tijekom cijelog prijelaznog razdoblja postojeći SAGEP-i mogu odlučiti hoće li prestati ili nastaviti poslovati.
- 7 Od 14. svibnja 2020. preostali SAGEP-i moraju odlučiti hoće li prestati ili nastaviti poslovati kao Centro Portuario de Empleo (Lučki centar za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: CPE)) ili poduzeće za privremeno zapošljavanje (empresa de trabajo temporal (ETT)). Otada će se na SAGEP-e primjenjivati pravila slobodnog tržišta.
- 8 U drugoj prijelaznoj odredbi Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom iz 2017. utvrđeno je da tijekom prijelaznog razdoblja sva poduzeća za lučki utovar i istovar, neovisno o tome pripadaju li SAGEP-u, moraju osigurati da minimalni postotak njihovih lučkih djelatnosti na godišnjoj razini obavljaju radnici povezani sa SAGEP-om.
- 9 Prvom dodatnom odredbom Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom iz 2017. predviđeno je da važeća ugovorna pravila treba prilagoditi novom sustavu u roku od jedne godine, pri čemu su ništave odredbe kolektivnih ugovora koje ne ispunjavaju navedenu obvezu, ograničavaju slobodu zapošljavanja u okviru pružanja usluge utovara i istovara robe ili trgovačkih usluga ili pak ograničavaju tržišno natjecanje.
- 10 Od 29. srpnja 2013. primjenjiv je IV. Okvirni sporazum o lučkom utovaru i istovaru, koji su potpisali Asociación Nacional de Empresas Estibadoras y Consignatarias de Buques (Nacionalno udruženje poduzeća za lučki utovar i istovar te zastupnika plovila (ANESCO)), u ime poduzeća iz sektora, i sindikati Coordinadora Estatal de Trabajadores del Mar (Državni koordinator za pomorce (CETM)), Unión General de Trabajadores (Glavni sindikat radnika (UGT)), Comisiones Obreras (Radnički odbori (CC.OO.)) i Confederación Intersindical Galega (Galješka međusindikalna konfederacija (CIG)), u ime radnika.
- 11 Nakon stupanja na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom iz 2017., osnovano je pregovaračko tijelo za, među ostalim, izmjenu IV. Okvirnog sporazuma o lučkom utovaru i istovaru. Kako bi postigli „da se sindikati obvežu na održavanje socijalnog mira tijekom tog razdoblja”, ANESCO i s njime povezana poduzeća „obvezuju se da će jamčiti stopostotno zapošljavanje lučkih radnika koje SAGEP zaposli do 30. rujna 2017.”.
- 12 Izmjenom IV. Okvirnog sporazuma o lučkom utovaru i istovaru koja je donesena 6. srpnja 2017., dodana je sedma dodatna odredba, prema kojoj bi poduzeća koja odluče odvojiti se od SAGEP-a preuzela radnike za utovar i istovar koji su u trenutku stupanja na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom iz 2017. dio

SAGEP-ova osoblja (odnosno oni bi im bili preneseni), razmjerno dionicama koje poduzeća imaju u SAGEP-u. To znači da se to osoblje može dobrovoljno uključiti u zasebna poduzeća i pritom zadržati svoje radne uvjete. Također, u slučaju likvidacije SAGEP-a, radnici također imaju pravo na prelazak kod novog poslodavca.

- 13 U skladu s tom dodatnom odredbom, ta je situacija uređena propisom koji se primjenjuje na pravno sljedništvo poduzetnika i IV. Okvirnim sporazumom o lučkom utovaru i istovaru te sektorskim kolektivnim ugovorima do njihove zamjene novim sporazumom ili ugovorom.
- 14 Kasnije su uvedene druge dvije izmjene IV. Okvirnog sporazuma o lučkom utovaru i istovaru čiji je zajednički cilj bio propisivanje preuzimanja radnika na temelju kolektivnog ugovora, kako bi se radnicima SAGEP-a u slučajevima odvajanja njegovih dioničara zajamčilo stopostotno zapošljavanje. Jednom od izmjena Comisión Paritaria Sectorial Estatal (Državni sektorski zajednički odbor, Španjolska) dobio je ovlasti na temelju kojih je mogla tumačiti uvjete preuzimanja radnika i rješavati sporove koji bi mogli nastati u postupcima odvajanja. Drugom izmjenom izmijenjena je sedma dodatna odredba tako da je dodan drugi stavak, prema kojem je dobrovoljno uključivanje (lučkih radnika) u poduzeće za lučki utovar i istovar koje se odvoji od SAGEP-a na temelju prve prijelazne odredbe Kraljevske uredbе sa zakonskom snagom iz 2017., mora biti u skladu, među ostalim, s načelom stroge neutralnosti kako bi se izbjeglo da se poduzeća koja se odvoje od SAGEP-a nađu u nepovoljnijem tržišnom položaju, i, što se tiče odluke o broju radnika koji se preuzimaju, s načelom proporcionalnosti. Međutim, poduzeće koje se odvoji, SAGEP i predstavnici radnika mogu dogovoriti drukčije ili dodatne kriterije, pod uvjetom da poštuju načelo stroge neutralnosti i da ih odobri Državni sektorski zajednički odbor.
- 15 Tijekom šest mjeseci predviđenih Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom iz 2017. za podnošenje zahtjeva za odvajanje od SAGEP-a, samo je jedno poduzeće za lučki utovar i istovar podnijelo zahtjev, konkretno od SAGEP-a del Puerto de Sagunto (SESASA). Poduzeće je o tome obavijestilo SESASA-u 13. studenoga 2017.
- 16 Od trenutka u kojem je poduzeće priopćilo da se namjerava odvojiti od SESASA-e, njemu i drugim poduzećima koja pripadaju istoj grupi, nanesena je značajna šteta u pogledu poslovanja i konkurentnosti nizom radnji za koje Dirección de Competencia (Uprava za tržišno natjecanje, Španjolska) smatra da bi mogle predstavljati bojkot.
- 17 Nakon što je pokrenut postupak odvajanja od SAGEP-a i u skladu s izmijenjenim IV. Okvirnim sporazumom o lučkom utovaru i istovaru, proveden je postupak ugovornog preuzimanja radnika te je sazvan Državni sektorski zajednički odbor koji je odobrio da poduzeće koje se želi odvojiti preuzme 19 radnika, što je broj koji odgovara 19,02 % njegova udjela u dioničkom kapitalu SAGEP-a.

- 18 Uprava za tržišno natjecanje Nacionalne komisije za tržišta i tržišno natjecanje pokrenula je 3. studenoga 2017. postupak za izricanje sankcija u pogledu IV. Okvirnog sporazuma o lučkom utovaru i istovaru protiv ANESCO-a i sindikata CETM, UGT, CC.OO., Langile Abertzaleen Batzordeak ((Nacionalni radnički odbori (LAB)), CIG i Eusko Langileen Alkartasuna (Solidarnost baskijskih radnika (ELA))).
- 19 Uprava za tržišno natjecanje opisana djela kvalificira kao postupanje zabranjeno člankom 101. UFEU-a i člankom 1. LDC-a, s obzirom na to da, unatoč prvoj prijelaznoj odredbi Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom iz 2017., gospodarski subjekti i sindikati sklopili su sporazum (objavljen kao kolektivni ugovor) kojim je uveden niz dodatnih obveza za poduzeća, kao što je obveza preuzimanja lučkih radnika SAGEP-a razmjerno prethodnom udjelu društva koje odluči odvojiti se u dioničkom kapitalu i primjena kategorija poslova koje naloži komisija koja se sastoji od predstavnika poduzeća koja djeluju na tržištu (konkurenti podnositelja zahtjeva) te zastupanje radnika.
- 20 Prema mišljenju Uprave za tržišno natjecanje, takvi sporazumi pretpostavljaju propisivanje trgovačkih uvjeta između gospodarskih subjekata koji, nadilazeći opseg kolektivnog pregovaranja, predstavljaju ograničenje u ostvarivanju prava na odvajanje, a time i uvjeta slobodnog tržišnog natjecanja koji su se nastojali zajamčiti izmjenom propisa do koje je došlo nakon što je Sud Europske unije donio presudu. Stoga je Uprava za tržišno natjecanje 12. studenoga 2018. donijela prijedlog odluke, u kojem je zaključila da navedene činjenice predstavljaju neopravdanu, neproporcionalnu i diskriminirajuću mjeru koja utječe na slobodu zapošljavanja radnika za pružanje usluge utovara i istovara robe te slobodu poduzeća koja su nositelji odobrenja za pružanje navedene usluge da odluče hoće li sudjelovati u temeljnom kapitalu društava čiji je predmet poslovanja stavljanje na raspolaganje radnika, i koja zbog toga predstavlja povredu članka 1. LDC-a i članka 101. UFEU-a.
- 21 Prije nego što je postupak za izricanje sankcija Nacionalne komisije za tržišta i tržišno natjecanje završio, 31. siječnja 2019., stupila je na snagu Kraljevska uredba sa zakonskom snagom iz 2019. Tim se aktom socijalnim partnerima omogućuje da utvrde na temelju sporazuma ili kolektivnih ugovora obvezno preuzimanje osoblja SAGEP-a u slučajevima u kojima se poduzeća žele odvojiti od SAGEP-a, postati CPE ili prestati poslovati.
- 22 Konkretno, člankom 4. Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom iz 2019. određeno je da, kako bi zajamčili stabilnost zaposlenja, sindikati i udruženja poslodavaca mogu na temelju sporazuma ili kolektivnog ugovora utvrditi mjere preuzimanja radnika nužne za očuvanje radnih mjesta radnika koji su do stupanja na snagu Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom iz 2017. pružali usluge utovara i istovara robe te ih i dalje pružaju. Na taj način, kad poduzeća prestanu biti dioničari SAGEP-a ili kad SAGEP-i prestanu poslovati, primijenit će se mehanizam preuzimanja radnika ako tako nalože sindikati i udruženja poslodavaca, odnosno mehanizam koji mora biti transparentan, objektivan i

pravedan. Ako se osnuje CPE, on će kao poslodavac preuzeti radnike bivšeg SAGEP-a.

- 23 Osim toga, Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom iz 2019. produljuje se rok za ostvarivanje prava na odvajanje na cijelo prijelazno razdoblje predviđeno Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom iz 2017., odnosno do 14. svibnja 2020. Stoga taj akt ima *de facto* određeni retroaktivni učinak, s obzirom na to da podrazumijeva potvrđivanje onog što je utvrđeno o preuzimanju radnika prije njegova stupanja na snagu, uključujući utvrđenja koja su predmet spora, pa je time protivan odredbama Kraljevske uredbe sa zakonskom snagom iz 2017., kojom je utvrđen rok od jedne godine za prilagodbu ugovora te su ugovori za koje to nije učinjeno proglašeni ništavima.

Ključni argumenti stranaka u glavnom postupku

- 24 Argumenti stranaka nisu navedeni.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 25 Prvo pitanje koje postavlja Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje odnosi se na njezino svojstvo suda. U tom pogledu, prvo podsjeća na pet zahtjeva potrebnih kako bi se tijelo koje je uputilo zahtjev smatralo „sudom”: utemeljenost tog tijela na zakonu, stalnost, svojstvo obvezne nadležnosti, kontradiktornost postupka, primjena pravnih pravila te njegova neovisnost.
- 26 U odnosu na utemeljenost na zakonu, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje podsjeća da je uređena Zakonom 3/2013, čime se dokazuje da je ispunjen uvjet koji se odnosi na utemeljenost tog tijela na zakonu i potkrepljuje njegovu stalnost.
- 27 Što se tiče svojstva obvezne nadležnosti, u španjolskom pravu, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje smatra se javnopravnim tijelom i da joj je Zakonom 3/2013 dodijeljena nadležnost za primjenu članka 101. i 102. UFEU-a, a da pritom ne ovisi o sporazumu između stranaka te da su njezine odluke izvršive i obvezujuće za te stranke.
- 28 Što se tiče kontradiktornost postupka, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje tvrdi da se španjolskim propisima osigurava kontradiktornost postupka za izricanje sankcija pred Nacionalnom komisijom za tržišta i tržišno natjecanje. Tako su odluke Vijeća Nacionalne komisije za tržišta i tržišno natjecanje koje se odnose na primjenu članka 101. i 102. UFEU-a dio postupka u okviru kojeg se provodi saslušanje na kojem zainteresirane osobe mogu iznijeti argumente i predložiti dokaze u pogledu naknadnih akata koje donesu sva nadležna tijela koja su obaviještena o činjenicama, njihovoj pravnoj kvalifikaciji i odgovornosti koju u pogledu njih mogu imati te stranke. Osim toga, vođenje postupaka za izricanje sankcija uređeno je načelom funkcijskog razdvajanja, kojim se zahtijeva

postupovno uređenje koje se sastoji od dvije faze, istrage i odlučivanja, koje provode različita tijela (Uprava za tržišno natjecanje i Vijeće), koja su dio Nacionalne komisije za tržišta i tržišno natjecanje i nemaju nikakav vanjski utjecaj.

- 29 Stoga, Uprava za tržišno natjecanje istražuje, pokreće i vodi postupke za izricanje sankcija te Vijeću podnosi prijedlog odluke. Vijeće odvaguje prijedlog istražnog tijela i konačne argumente koje su podnijele stranke te se može održati rasprava. Na kraju postupka donosi odluku koja je stvarno izvršiva i protiv koje se može podnijeti upravni pravni lijek, na koju se primjenjuje LDC i članci 101. i 102. UFEU-a kad ona utječe na trgovinu unutar Europske unije.
- 30 Što se tiče zahtjeva prema kojem sud, kako bi imao to svojstvo, treba primjenjivati pravna pravila, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje smatra da je i taj zahtjev ispunjen. Naposljetku, što se tiče neovisnosti tijela, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje tvrdi da je člankom 2. stavkom 1. Zakona 3/2013 određeno da navedena komisija, u okviru obavljanja svoje djelatnosti i radi postizanja svojih ciljeva, ima organizacijsku i funkcionalnu autonomiju te djeluje u potpunosti neovisno. Međutim, člankom 3. navedenog zakona članovima njezinih tijela zabranjuje se da traže ili primaju upute od bilo kojeg javnog ili privatnog subjekta.
- 31 Također, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje tvrdi da ima svojstvo treće strane u odnosu na upravno tijelo koje može biti pod njezinim nadzorom, potpuno samostalno obavljati svoje zadaće i biti zaštićeno od vanjskih utjecaja ili pritisaka koji mogu ugroziti neovisnu prosudbu njegovih članova. Osim toga, odluke koje donosi Vijeće Nacionalne komisije za tržišta i tržišno natjecanje odmah su izvršive. Međutim, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje svoje zadaće treba obavljati uz potpuno poštovanje objektivnosti i nepristranosti prema strankama spora i njihovim pripadajućim interesima u odnosu na predmet spora. Osim toga, dužnost članova tog tijela je stalna.
- 32 Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje podsjeća da je Sud prihvatio zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio pravni prethodnik navedene komisije, odnosno Tribunal de Defensa de la Competencia (Sud za zaštitu tržišnog natjecanja, Španjolska), tako što mu je odgovorio a da nije analizirao sposobnost tijela za podnošenje zahtjeva. Međutim, nezavisni odvjetnik F. G. Jacobs proveo je analizu u svojem mišljenju te zaključio da je nesporno da Tribunal de Defensa de la Competencia (Sud za zaštitu tržišnog natjecanja) treba smatrati sudom.
- 33 U tom smislu, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje tvrdi da ima još veći stupanj neovisnosti od svojeg prethodnika, zbog čega navodi da, ako se Tribunal de Defensa de la Competencia (Sud za zaštitu tržišnog natjecanja) smatrao neovisnim, Nacionalnoj komisiji za tržišta i tržišno natjecanje tim više treba dodijeliti to svojstvo.

- 34 Međutim, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje navodi presudu Syfait i dr. kako bi pobila da je primjenjiva na njezinu situaciju, s obzirom na to da je Epitropi Antagonismou (Komisija za tržišno natjecanje, Grčka) u tom predmetu bio pod nadzorom ministarstva razvoja te da se na opoziv i poništenje imenovanja njegovih članova nisu primjenjivala posebna jamstva. Također, tvrdi da pravo Europske komisije na odlučivanje u predmetu u području tržišnog natjecanja postoji samo kad se primjenjuju pravila tržišnog natjecanja koja je utvrdila Europska unija te da je već postojalo kad je Sud prihvatio zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Tribunal de Defensa de la Competencia (Sud za zaštitu tržišnog natjecanja).
- 35 Konačno, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje tvrdi da je treba smatrati „sudom države članice” u smislu članka 267. UFEU-a.
- 36 Što se tiče merituma predmeta, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje ističe da se člankom 101. UFEU-a zabranjuje, isto kao i člankom 1. LDC-a, bilo kakav sporazum između gospodarskih subjekata čiji je predmet ili učinak ograničavanje tržišnog natjecanja na europskom tržištu. Međutim, člankom 4. LDC-a zabranjuje se primjena članka 1. na postupanja koja su posljedica primjene zakona.
- 37 U opsežnoj sudskoj praksi Suda smatralo se da se članak 101. UFEU-a primjenjuje na subjekte koji ujednačavaju uvjete pružanja usluga na tržištu i da je pojam subjekta autonomni pojam prava Europske unije. Osim toga, Sud je pojasnio da ništa ne sprečava primjenu propisa o tržišnom natjecanju na subjekte koji okupljaju radnike (na primjer, sindikate), pod uvjetom da njihovo djelovanje nadilazi pitanja koja su svojstvena radnicima i da je njihov predmet ili učinak usklađivanje pitanja koja se odnose na trgovinu.
- 38 U tom se smislu u presudi Albany osporava isključenje *per se* primjene pravila tržišnog natjecanja iz kolektivnih ugovora na način da nadležna tijela trebaju provesti prethodno ispitivanje prirode i predmeta sporazuma prije nego što zakluče može li se primijeniti članak 101. stavak 1. UFEU-a. U presudi Viking, koja se odnosi na ograničavanje slobode poslovnog nastana koje proizlazi iz primjene kolektivnog ugovora, smatra se da, iako je svrha zaštite radnika temeljno pravo kojim se u načelu može opravdati ograničavanje neke od temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorom, navedene mjere moraju biti prikladne za postizanje legitimnog cilja i ne smiju prekoračiti ono što je nužno za ostvarivanje tog cilja.
- 39 Stoga, kad sporazum ili kolektivni ugovor nadilaze ta područja (poput pitanja povezanih s plaćama, godišnjim odmorom, radnim vremenom, organizacijom rada), nadležna tijela, u skladu s presudom Albany, moraju analizirati njihovu prirodu i predmet prije nego što odluče jesu li oni uključeni ili isključeni iz pravila tržišnog natjecanja. Prilikom te analize posebnu pozornost treba posvetiti ne samo pitanjima koja se uređuju ugovorom, nego i tome utvrđuju li se njime obveze za treće osobe ili utječe li on neopravdano na druga tržišta zbog cilja kolektivnog pregovaranja.

- 40 Na isti je način presudio Sud EFTA-e u presudi Holship Norge AS protiv Norsk Transportarbeiderforbund: uvjete treba analizirati u svakom slučaju zasebno, ali ne mogu se smatrati zaštićenima pravo davanja prednosti jednim radnicima u odnosu na druge ni utvrđivanje mjera bojkota kako bi se postigao cilj donošenja ugovora.
- 41 Prema mišljenju Nacionalne komisije za tržišta i tržišno natjecanje, Kraljevskom uredbom sa zakonskom snagom iz 2019. štiti se, i pritom se navodi da se to čini kako bi se osiguralo poštovanje radničkih prava lučkih radnika koji su povezani sa SAGEP-ima, provedba kolektivnih ugovora kojima se predviđa preuzimanje radnika u spornim uvjetima.
- 42 Također je ustaljena sudska praksa kojom se priznaje načelo nadređenosti prava Unije. Tako je Sud u presudi CIF presudio da, „u odnosu na postupanja poduzeća koja su protivna članku 81. stavku 1. UEZ-a, koja se nalažu ili im se daje prednost nacionalnim propisom kojim se njihovi učinci opravdavaju ili jačaju, konkretno što se tiče utvrđivanja cijena i podjele tržišta, nacionalno tijelo nadležno za tržišno natjecanje koje, među ostalim, ima zadaću osigurati poštovanje članka 81. UEZ-a, obvezno je isključiti primjenu navedenog nacionalnog propisa; ne može izricati kazne poduzećima kojima se pripisuju postupanja koja je zahtijevao sam nacionalni propis; može izricati kazne poduzećima kojima se stavljaju na teret postupanja nakon odluke o neprimjeni navedenog nacionalnog propisa, nakon što ta odluka postane konačna u odnosu na njih; može izricati kazne poduzećima kojima se pripisuju postupanja kad su se navedenim nacionalnim propisom ta postupanja jednostavno poticala ili olakšavala, pod uvjetom da pravilno uzme u obzir posebnosti zakonodavnog okvira u kojem su poduzeća djelovala”.
- 43 Međutim, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje smatra da ne valja izravno primijeniti tu presudu, s obzirom na to da se u ovom predmetu subjektima samo dopušta da postignu dogovore zaštićene kolektivnim ugovorima.
- 44 S obzirom na sve prethodno navedeno, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje dvoji u pogledu načina na koji treba tumačiti članak 101. UFEU-a kako bi se odredilo može li se postupanje u slučaju koji je predmet postupka smatrati obuhvaćenim zabranom propisanom stavkom 1. tog članka.
- 45 Međutim, Nacionalna komisija za tržišta i tržišno natjecanje smatra da bi također mogla biti relevantna sudska praksa koju je Sud utvrdio u presudama Fratelli Costanzo, Petersen ili The Trustees of the BT Pension Scheme, prema kojoj su upravna tijela država članica imaju dužnost osigurati puni učinak tih pravnih pravila ostavljajući na vlastitu inicijativu neprimijenjenom, ako smatraju da je to potrebno, svaku suprotnu odredbu nacionalnog prava, a da pritom nije potrebno da zatraže ili čekaju prethodno stavljanje izvan snage te nacionalne odredbe kroz zakonodavni ili bilo koji drugi postupak predviđen ustavom.